

Valgprogram KV21

Radikale Venstre
THY

RADIKALE I Thisted Kommune

Thy er vild natur, rå energi, stærke fællesskaber, sprudlende byliv og viljestærke landsbyer. Netop derfor er vores politik det perfekte afsæt for Thy, hvor vi har fokus på et stærkere, grønnere og friere samfund. Vi peger derfor hverken til højre eller venstre - men fremad. Mod en bedre fremtid for alle. Vi er af den overbevisning, at det hverken er forsvarligt eller rentabelt at gå efter de kortsigtede løsninger med her-og-nu afkast. Vi har brug for langsigtede investeringer og visioner for at fremtidssikre Thy.

Til kommunalvalget 2021 har Radikale Venstre i Thisted Kommune taget udgangspunkt i de 17 verdensmål og indsat dem i en lokal kontekst. Hvis Danmark skal være istand til at realisere løftet om et mere bæredygtigt samfund, skal vi også på kommunalt plan tage ansvar. Vi ønsker at verdensmålene skal blive hverdagsmål. Det politiske miljø skal derfor også være præget af åbenhed, synlige processer og villighed til at bryde med vanetænkning. Bæredygtighed kan ikke løftes i én bestemt sektor, men forudsætter derimod et helhedssyn, der berører alle sektorer og alle områder af samfundet. Vi vægter således bæredygtighed højt for et grønnere, friere og stærkere Thisted Kommune.

Dette program er udviklet af det radikale bagland i Thisted. Vi vil her sætte retningen for Radikale Venstres Thy. Programmet er vores valgmanifest, men det er ikke udtømmende for vores politik. Dokumentet er dynamisk og kan løbende blive redigeret.

Vores overskrifter for valgprogrammet er som følger:

- Tryk og sund barndom
- Stærk ungdom
- Det gode seniorliv
- Sociale medansvar
- Sundhed og mental trivsel i alle aldre
- **Miljø og klima - vi må handle nu!**
- **Natur og biodiversitet som drivkraft i Thy**
- **Arbejdsstyrken i Thy skal fremtidssikres**
- **Politik skal være i øjenhøjde**

Tryk og sund barndom

De første 1000 dage grundlægger et menneske

De første 1000 dage af et barns liv er essentielle for den videre udvikling. Tryghed, nærvær og omsorg er helt afgørende. Derfor vil vi arbejde imod en normering, hvor der i alle institutioner i hele åbningsperioden er én pædagog til stede per tre børn i vuggestuen og en pædagog til stede per seks børn i børnehaven. Det faste personale skal være uddannet, og som minimum skal der være en pædagogandel på 80 procent.

Sund mad er en forudsætning for børns trivsel og læring

For at sikre alle børns trivsel og overskud til læring skal de have god, sund og nærende kost. Derfor vil vi arbejde for at alle børn tilbydes minimum et sundt og økologisk måltid i kommunens daginstitutioner og skoler. Der skal ligeledes øges fokus på at madtilbud til børn og unge skal følge SST anbefalinger – dette gælder også f.eks. skoleboder.

Bæredygtighed og forståelse for klima i børnehøjde

Vores børn er vores fremtid. Med dette for øje ønsker vi at give vores børn det bedste grundlag for at passe på vores natur og klima. Derfor vil vi arbejde for biodiversitet og bæredygtighed i børnehøjde i kommunens daginstitutioner. Dette kan f.eks. gøres med fokus på vild med vilje på kommunale legepladser og temauger om bl.a. affaldssortering.

Skolerne som forankringspunkt

En stærk og åben skole er grundlaget for sammenhængskraften i lokalområdet og er ofte en hovedfaktor til et både bæredygtigt og levedygtigt lokalsamfund. Vi tror på, at de lokale skoler selv ved hvordan de forvalter tilførte midler på bedst mulig vis og ønsker at give skolerne og skolebestyrelserne større frihed til selvbestemmelse. Tilrettelæggelse af undervisningen, hverdagen og den enkelte skoles profil skal være op til dem der arbejder tættest på eleverne. Friskoler og privatskoler skal så vidt muligt sidestilles i de kommunale tilbud.

Stærk ungdom

Fritidsjobs og fritidsaktiviteter, der skaber værdi

Vi ønsker flere fritidsjobs til udsatte unge, både for at lære dem at varetage et job og for at give dem et sundt og givende arbejdsfællesskab. Ligeledes skal den almene dannelse styrkes via gode fritidsaktiviteter og nem tilgang til fritidspas til udsatte unge.

Mentorordning og gratis psykologrådgivning unge

Det gode forbillede, den nære relation og samtale øger den unges mulighed for at bryde ud af negativ social arv. Derfor skal mentorordninger til især udsatte unge styrkes og der skal tilbydes gratis psykologrådgivning til unge under 30 år for at nedsætte antallet af unge med stress, angst og depression.

Alkohol og tobak

Iflg Thisted kommunes ungeprofilundersøgelse påbegynder unge at ryge og drikke alkohol tidligere end på landsplan. Vi mener, at der skal gøres en særlig indsats overfor de unge i Thisted Kommune. De unges alkohol- og tobaksforbrug skal italesættes i samarbejde med sundhedsplejen og de unges forældre. Vi skal være aktivt medvirkende til at der skabes en samværskultur, der ikke indbefatter rusmidler.

Til(bage)flyttere til Thy

Thy skal være en kommune for familie og foreningslivet. De unge der ønsker at uddanne sig udenbys skal kunne tænke tilbage på en tryk barndom og ungdom i vedkommende omgivelser. Vi håber derved dels at gøre dem til engagerede ambassadører for livet i Thy, og dels at kunne få nogle af vores unge mennesker hjem igen, når det for dem er tid til at stifte familie. Vi ønsker at arbejde aktivt for at tiltrække tilflyttere til Thy. Dette vil vi gøre ved at ansætte en tilflytningskonsulent i Thisted kommune, som aktivt skal række ud til familier der overvejer at (tilbage)flytte til kommunen. Vi vil styrke jobformidlingen til en eventuel partner, der flytter til vores kommune pga ægtefællens fastansættelse samt udvide netværket for CV rundsending. Vi vil trække på erfaringerne fra f.eks. Sennels og Klitmøller og gennem borgerinddragelse lave vedkommende visioner og fornyelse af flere landsbyer.

Det gode seniorliv

Sund kost til kommunens ældre borgere

Underernæring hos ældre borgere er desværre en underdiagnosticeret sygdom. Mange ældre udvikler underernæring som følge af nedsat appetit, ensomhed, fejlsynknings tendens, sygdom og dårlige tænder. Sundhedsstyrelsen vurderer, at der årligt er en merudgift på knap seks milliarder kroner i forbindelse med underernæring. Derfor vil vi arbejde for øget fokus på forebyggelse af underernæring hos kommunens ældre borgere. Specifikt ønsker vi bedre madtilbud på kommunens plejehjem og mere uddannelse til personalet med fokus på kost og ernæring

Seniorlivet

Antallet af 65+ borgere vil stige markant de kommende år. Derfor er det essentielt at understøtte det sunde og bæredygtige seniorliv således at kommunens ældre borgere både kan bidrage til samfundet og have en høj livskvalitet. Vi vil arbejde for, at ældre kan leve et fysisk og socialt aktivt seniorliv samt understøtte det frivillige arbejde.

Det sociale medansvar

Nye medborgere

RV ønsker at understøtte indsatsen for den vellykkede integration i både hele den kommunale indsats og i et godt samspil med virksomheder og de frivillige organisationer. Det er helt afgørende, at vore nye medborgere ser gode muligheder for at blive fulgyldige deltagere i det fælles samfundsliv. Vi tror på at danskundervisning er nøglen til integration og vejen ind på arbejdsmarkedet.

Sunde boliger

Fra kommunal side er det vigtigt, at vi sikrer boliger til sårbare grupper, som kan betales af små indkomster. Derudover skal der afsættes midler til at fjerne beskæmmende og dårlige huse. Til gavn for mindre bemidlede borgere samt til understøttelse af byfornyelse i lokalsamfundene.

Sundhed og mental trivsel i alle aldre

Sundhedsfremme, forebyggelse og tidlig indsats

Som udgangspunkt er det op til den enkelte borger selv at leve sundt og forebygge sygdom, men det er op til kommunen at understøtte borgerens ønske om en fysisk og mental sund livsstil. Dette vil vi gøre bl.a. ved at støtte foreningslivet for alle aldersgrupper og sikre børns mulighed for selvstændigt at transportere sig i skole.

Den nemme hverdagsmotion

Vi vil arbejde for anlæggelse af nye samt vedligehold af allerede eksisterende vandrestier, stisystemer og cykelstier i henholdsvis natur og by. Ved at skabe gode forhold for bæredygtig pendling fremmer vi borgernes mulighed for at implementere hverdagsmotion. Forholdet imellem beskyttelse og benyttelse af naturen bør selvfølgelig altid overvejes nøje.

Sunde madvaner

Sunde vaner grundlægges i barndommen. Derfor er det vigtigt at lære børn i de kommunale dagtilbud om sund kost og hvordan denne laves. Kommunens køkkener bør øge andelen af økologisk, vegetarisk og plantebaseret kost. Vi prioriterer at handle med lokale fødevarerproducenter for at understøtte bæredygtighed og økonomien. Fra kommunal side skal der arbejdes målrettet med at sikre, at alle madtilbud i kommunale institutioner lever op til de nye officielle kostråd.

Et værdigt liv til alle

Det er helt centralt at sikre alle, der har brug for hjælp, pleje og omsorg et værdigt liv, hvor borgerne mest muligt kan realisere det liv, de ønsker at leve. Borgerne må altid sættes i centrum, så der tages mest muligt hensyn til de perspektiver, de ønsker skal være bærende i indsatsen. Borgere, der har brug for hjælp, støttes i at blive så selvhjulpne som muligt – både for at øge livskvaliteten og for at frigøre ressourcer.

Kultur skaber mental sundhed

Vi vil investere i kulturen, da kulturen er en vigtig brobygger, horisontudvider og medvirker til dannelse i alle aldre. Vi ønsker et aktivt kultur- og foreningsliv til alle. Tildeling af midler og nye anlæg skal ske efter gennemsigtige principper, der tilgodeser hele kommunen geografisk og fokuserer på børn, unge og kommunens ældste borgere.

Genoprettelse af foreningslivet

Covid-19 har haft store konsekvenser for både vores kultur og foreningsliv. Der er mange lokalforeninger der lige nu oplever fald i medlemstal og faldende tilslutning til idrætslivet. Vi ønsker en undersøgelse hvordan covid-19 har påvirket kultur og foreningslivet og en handleplan for hvordan vi som kommune understøtter og genopretter kulturen omkring foreningslivet.

Miljø og klima - vi må handle nu!

Det rene drikkevand

Vand er en ressource vi skal værne om. Vores drikkevand skal være af god kvalitet bestående af rent grundvand der ikke er rensed ud over hvad der er normalt på vandværker, dvs. iltning og filtrering i sandfilter. Tilladelse til rensning af grundvand med indhold af pesticider over de tilladte grænseværdier bør ikke gives.

Mere skov

Skov giver varig beskyttelse af grundvandet og fungerer som filter for regnvandet. Skov filtrerer luften for skadelige partikler og binder store mængder CO₂. Vandindvindingsområder skal beskyttes mod forurening ved at udvide beskyttelsen. Det gælder både generelt og i særdeleshed i de boringsnære beskyttelsesområder. Derudover bør der plantes skov i vandindvindingsområderne, således at vandressourcen beskyttes bedst muligt. Vi ønsker at kommunens udlejede arealer skal gennemgås mhp mulig skovrejsning.

Håndtering af vandmasserne

Klimaforandringerne har medført øget behov for vandafledning af overfladevand. Rensningsanlæggene skal udbygges, så de bliver robuste overfor pludselige hændelser med voldsom nedbør. Ved anlæg af bygninger og veje skal der være fokus på at skabe gode nedsvivningsforhold for overfladevandet. Derudover skal Thisted havneområde klimasikres imod ekstreme vejrforhold.

Bæredygtig transport

Kommunale færges, busser og biler skal overgå til el, biogas eller brint afhængigt af hvad der er mest opportunt. El-standere skal eksistere i større omfang og placeres strategisk.

Landsbybusser

De fleste danske biler kører det meste af tiden kun rundt med føreren. Det ville være bedre for både privatøkonomien, samfundsøkonomien og miljøet, hvis der sad flere i hver bil. Vi ønsker at indføre et forsøg med landsbybusser i Thisted kommune hvor alle bosat i kommunen kan booke bussen til privatkørsel. På denne måde kan flere pendle sammen til f.eks. arbejde, fritidsaktiviteter eller andre sociale arrangementer.

Varme og energiforsyning.

Videre udbredelse af fjernvarme i bymæssig bebyggelse. Varmepumper i områder, hvor fjernvarme ikke er muligt. Vi ønsker at mulighederne for forsyning fra sol, vind og bæredygtig biomasse skal forbedres.

Natur og biodiversitet som drivkraft i Thy

Thy er natur

Natur er en vigtig del af hvad vi som kommune brander os på. Derfor vil vi lægge op til en tværpolitisk naturpolitik således at vi i kommunalbestyrelsen har fælles fodslag.

Mere natur

Ligesom vi står midt i en global klimakrise, så har vi også en biodiversitetskrise, hvor både plante og dyrearter uddør hurtigere end nogensinde. Thisted kommune har Danmarks største nationalpark og netop derfor bør vi være frontløber i arbejdet for at sikre vores biodiversitet. Dette gøres igennem at øge arealerne med vild natur, udlægge flere skovområder som naturskov og indtænke naturen i nybyggeri og lokalplaner. Vi i det Radikale Venstre er positive overfor en Natur National Park i Thy.

Vild med vilje

Vi i det Radikale Venstre vil ikke pensionere kommunens græsslåmaskine, men derimod sikre biodiversitet ved

at slå græsset klogt i de kommunaltejede vejkanter. Græs og brændenælder skal holdes nede ved græsslåning i det tidlige forår og herefter bør man afvente med græsslåning til efteråret. På denne måde sikres biodiversiteten og vejsikkerheden. Vi ønsker at fremme den naturlige flora i Thy fremfor at plante markblomster i grøftekanter.

Naturen under vandet

Vand kender ikke kommune- eller landegrænser, det samme gælder miljøproblemer i Limfjorden. Myndighedsansvaret for vandmiljøet i Limfjorden bør derfor overføres til regionen. Vi ønsker at vandkvalitet og levedulighederne for fisk og skalddyr sikres på lige fod med naturen ovenvande.

Mere eng

I takt med lavbundslande tages ud af drift skal kommunen sikre, at vandløbsregulativerne revideres. Dette skal blandt andet sikre flere frihedsgrader til naturligt slyngede forløb, og der udlægges velvalgte aflastningsområder for oversvømmelser ved fremtidig hændelser med ekstreme regnmængder. Det vil også skabe flere grønne enge med rigt blomsterflor og gavne insekt og fugleliv.

Arbejdsstyrken i Thy skal fremtidssikres

Uddannelse er vejen frem

Der vil på landsplan mangle 99.000 faglærte i 2030 og samtidig vil der være et massivt overskud af ufaglært arbejdskraft. Løser vi ikke ubalancerne, vil prisen være høj for vores erhvervsliv, vores velfærd og for de ufaglærte som kan opleve højere ledighed og lønpres. Derfor vil vi i det Radikale Venstre arbejde for at flere vælger den faglærte vej. Det kræver investeringer i erhvervsuddannelserne og flere praktikpladser.

Et socialt ansvar

Virksomhederne og kommunen løfter et socialt ansvar i forhold til at udbyde lærlinge- og elevpladser samt til at ansætte medarbejdere, der er socialt udsatte. Det ønsker vi skal ske gennem sociale klausuler. Radikale Venstre vil skaffe de mest udsatte grupper i beskæftigelse. Det er godt for kommunens økonomi, men først og fremmest helt vitalt for den enkelte og ofte det, der skal til for at bringe en livsbane på ret kurs.

Fra ufaglært til faglært

Der findes mange dygtige ufaglærte medarbejdere i Thisted Kommune der kan løftes til faglært niveau - til gavn for erhvervet og for den enkeltes økonomi. Det kræver bedre muligheder for efteruddannelse samt

oplysning herom – også for de mange ufaglærte, som har dårlige erfaringer med uddannelsessektoren. Derfor skal både jobcentre og arbejdsgivere opfordre de ufaglærte til at tage uddannelse. Kommunerne og erhvervslivet skal derudover indgå i dialog om muligheden for opkvalificering og uddannelsen under fastansættelse.

Kommunen skal tage ansvar

Thisted Kommune er arbejdsgiver for mange især i omsorgsfag. Vi skal derfor som arbejdsgiver kigge indad og vurderer om arbejdsforholdene og normeringerne er hensigtsmæssige ift at tiltrække ny faglært arbejdskraft. Derudover vil vi arbejde for at ethvert offentligt udbud skal testes op mod bæredygtighed. Kommunens medarbejdere og institutioner skal anerkendes for forslag, der kan nedbringe spild, øge genbrug og for forslag til mere bæredygtige rutiner. Vi ønsker at gode tiltag skal videreformidles på tværs af sektorer.

Politik i øjenhøjde

Politisk adfærd

Det politiske miljø skal være præget af åbenhed og synlige processer og klar til at bryde med vanetænkning. Vi vil arbejde for mindre detailstyring og mere frihed og tillid i det kommunale system. Politik skal tage udgangspunkt i det gode saglige argument og ikke farves af køn, etnicitet eller alder. Vi vil både internt i partiet, men også i de politiske debatter være bannerfører for en god tone og udvise respekt for, at vi mennesker har forskellige synspunkter. Vi støtter op om Thisted kommunes adfærdskodeks.

Borgerinddragelse

Vi ønsker at inddrage borgerne, når en politisk sag, ændring eller et tiltag kommer tæt ind på deres hverdag. Høringsfrister er til for, at borgere kan påvirke den politiske proces. Det gælder også i nabo-høringer. Det er afgørende, at byrådet stiller sig åbne over for nye input - og derfor ikke inden høringsperioderne har bestemt sig for en given politisk sag.

Borgerombudsmand

Vi ønsker, at der indføres en ordning med en uafhængig borgerombudsmand/borgerrådgiver der kan bistå borgere, der føler de er rendt hovedet mod muren i det kommunale bureaukrati eller ikke forstår en afgørelse, med råd og vejledning.